

Riksdagen
Social- och hälsovårdsutskottet
StV@eduskunta.fi

Hänvisning

Er begäran om yttrande

Kontaktperson

Ärende

Utlåtande över inlaga till social- och hälsovårdsutskottet från finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet samt justitieministeriet av den 17 augusti 2018

Utlåtande

Landskapsregeringen vidhåller sina tidigare ställningstaganden i ärendet, av vilka det senaste togs den 16 augusti 2018 och tillställdes social- och hälsovårdsutskottet den 17 augusti.

Det föreslagna avdraget i 125 a § inkomstskattelagen har, såsom tidigare påpekats, som effekt att den i 49 § självstyrelselagen avsedda skattegottgörelsen försvinner eftersom skattegottgörelsen beräknas utgående från debiterad inkomst- och förmögenhetsskatt. Enligt principen i 69 § självstyrelselagen kan självstyrelselagens bestämmelser gällande bl.a. landskapets finansiering inte ändras eller upphävas annat än genom överensstämmande beslut av riksdagen och lagtinget. Eftersom avdragets effekt blir att bestämmelsen om skattegottgörelsen i praktiken blir satt ur spel blir effekten densamma som ett upphävande. Grundlagsutskottet konstaterar (GrUU 26/2017 rd) därför att frågan måste regleras på ett korrekt sätt så snabbt som möjligt. Av konstitutionella skäl ser grundlagsutskottet det som nödvändigt att social- och hälsovårdsutskottet föreslår att riksdagen godkänner ett uttalande där riksdagen förutsätter att regeringen snabbt skrider till åtgärder för att göra bestämmelserna om skattegottgörelse förenliga med självstyrelselagen för Åland.

Det att landskaps- och vårdreformen skjuts fram innebär, i det fall rikets och Ålands företrädare kan komma överens om en revidering av självstyrelselagen, att den period som skattegottgörelsen ska kompenseras i enlighet med grundlagsutskottets utlåtande nr 26/2017 rd kortas ner.

Landskapsregeringen konstaterar dock att det förslag till självstyrelselagproposition som nu föreligger i hög grad avviker från det förslag som den s.k. Ålandskommittén 2013 tog fram samt även i förhållande till den efterföljande s.k. Jääskinen gruppens arbete. Ålandskommitténs arbete var att betrakta som en politisk överenskommelse varför avvikelser från denna är bekymmersamma. Dessutom kan konstateras att de avvikelser som gjorts i så gott som samtliga fall varit till Ålands nackdel. Mot denna bakgrund, samt då överenskommelse om självstyrelsens grundfinansiering i det nya självstyrelsesystemet inte ännu kunnat nås, kan man inte i detta skede utgå ifrån att en reviderad självstyrelselag kan åstadkommas.

Mot bakgrund av det ovan angivna finns det skäl att befara att perioden för compensation av skattegottgörelsen kan bli mycket längre än vad som framgår av promemorian. Landskapsregeringen

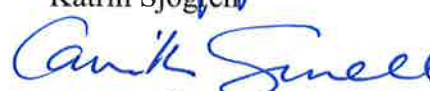
vidhåller därmed att frågan om skattegottgörelsen måste regleras på ett korrekt sätt så snabbt som möjligt.

I promemorian berörs även frågan om ändring av avräkningsgrunden till följd av landskaps- och vårdreformen. Landskapsregeringen konstaterar att en ändring av avräkningsgrunden kräver lagtingets enligt 47 § självstyrelselagen bifall. Vid en eventuell justering ska en helhetsbedömning göras där alla faktorer som inverkar på avräkningsgrunden – alltså inte enbart den nu aktuella reformen - ska beaktas. Landskapsregeringen anser att nivån på självstyrelsens grundfinansiering bör justeras med ca 15 miljoner euro per år särskilt på grund av den kraftiga befolkningsökningen så att det ekonomiska handlingsutrymmet skulle motsvara nivån då det nuvarande ekonomiska systemet sattes ikraft.

Slutligen vidhåller landskapsregeringen att namnet på avdraget i 125 a § inkomstskattelagen inte är optimalt då det antyder att det är en skattelättnad för Åland. Därför borde namnet bättre motsvara vad det är fråga om. Ett förslag till mer beskrivande namn kunde vara t.ex. ”skatteanpassningsavdrag”. Även grundlagsutskottet har föreslagit att valet av namn övervägs.

L a n t r å d

Vicelantråd

Katrin Sjögren

Camilla Gunell

FÖR KÄNNEDOM:

Ålands lagting, självstyrelsepolitiska nämnden
Statsminister Juha Sipilä
Ålandsminister Anne Berner
Justitieministeriet
Finansministeriet
Riksdagsledamot Mats Löfström